

SvJ

SVENSKA JOURNALEN, LÄKARMISSIONENS
MEDLEMS- OCH ORGANISATIONSTIDNING
NR 6 DECEMBER 2014 ÄRGÅNG 90

**HYLLAR SIN
DOKTOR
DENIS MUKWEGE
HAR FÅTT PRIS - IGEN**

*"Först slås tänderna ut,
sedan könsstympas man"*

Lanoi fick flytta när hon vägrade

**SUCCÉ FÖR
EKOLOGISKA
GRÖNSAKER
GE BORT EN
ODLINGSKURS**

Julens
söta saker

TILLBAKA IGEN

MAGGAN EDIN HAR HALVA LIVET I TANZANIA

KRÖNIKA: Jag räknar till tio tiggare längs min korta promenad. En varje minut.

ANNIKA HAGSTRÖM

250:-

Vattenbrunn, Uganda

100:-

Kycklingpaket, Burkina Faso

130:-

Fotboll för flickor, Moçambique

HJÄLP
NU!

75:-

Det stora utbildningspaketet

200:-

Grispaket, Nicaragua

50:-

Fruktträd, Moçambique

Behovet av att rensa ett lager har aldrig varit större!

I Läkarmissionens gåvoshop kan du köpa riktiga saker som verkligen gör skillnad. T.ex. ger en gris för 200 kr självförsörjning åt en hel familj i Nicaragua. Läs mer och köp hjälpen direkt på lakarmissionen.se

Läkarmissionen
Förändrar framtiden för utsatta människor

Läkarmissionen har 90-konto och kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll

Maggan Edin

"Mina syskon säger att jag måste sluta leka bank. Jag kan inte hjälpa alla."

4

FOTO: PERNILLA WAHLMAN

december 2014

10 15-åring minns flykten

I 2,5 år har hans syrisk familj levt i flyktingläger i Bekaa-dalen i Libanon. Små barn vet inte hur det är att bo i hus och för de äldre har livet gått i stå. Ingen skola, bara jakt efter lågt betalda jobb.

14 Odlar nu lättsålt

Mitt i underskön natur ligger samhällen med arbetslöshet, missbruk och hiv-smitta. Befolkningen överlever tack var bidrag från den sydafrikanska staten, bidrag som skapat passivitet. Men något börjar hända, utvecklingsprogrammet Siyavuna inspirerar och Läkarmissionen stödjer.

24 Hjälpen når fram

Läkarmissionen hörsammade snabbt ett nödrop från ebola-drabbade Liberia. Även utsatta i Irak och Filippinerna har fått katastrofhjälp.

28 Stort julkryss

Sista numret av Svenska Journalen 2014 bjuder på ett extra stort kryss. Håll till godo!

24

14

10

Det är lätt att bli förlamad av all nöd

Att jobba på Läkarmissionen innebär att dagligen konfronteras med en annan verklighet än den svenska. Det är att bli påmind om att världen är stor, och att många lever under svåra förhållanden.

Ändå måste jag säga att den här hösten har varit speciell och det märks också i detta nummer av tidningen där vi skriver om flera stora katastrofer. Ebolan härjar i Västafrika. I Irak kommer uthungrade människor på flykt från strider och i Bekaa-dalen i Libanon förbereder sig flyktingar från Syrien på en fjärde vinter i tält. Och i Lviv i Ukraina där Läkarmissionen stöder ett center för barn, känns framtiden osäker på grund av den pågående konflikten i landet.

Det är lätt att bli förlamad av all nöd! Men då tänker jag på personalen på Foyasjukhuset i Liberia som fort-

sätter gå till jobbet, trots de extrema risker som det medför. Eller doktor Mukwege som fick Sacharov-priset i höstas, för det han gör för att hjälpa och upprätta de våldtagna kvinnorna i DR Kongo. Eller alla de barn som deltar i Aktion Julklappen och vill ge jämnåriga i Ukraina, Moldavien och Rumänien en god jul. Paketerna är inte så märkvärdiga i sig, men de representerar mycket god vilja och den där önskan som kanske barnen är allra bäst på att uttrycka. Att världen skulle se annorlunda ut. Att ingen skulle behöva vara hungrig, frusen och rädd.

I det här numret lyfter vi Läkarmissionens gåvoshop Webaid lite mer än vanligt. Där finns en möjlighet att

köpa gåvor som är med och förändrar livet någonstans långt borta. Något som gör tillvaron lite bättre för en mamma i Tanzania, en familj i Liberia eller någon annanstans. Bra julklappar, gåbortpresenter eller bara bra ändå.

Med denna tidning följer också Svenska Journalen del 2 som är en kalender och jag passar redan nu på att önska er alla ett Gott Nytt 2015!

Eva Nordenstam
von Delwig
Informationsansvarig på Läkarmissionen

Maggan Edin

Ålder: 69 år.

Familj: Fem syskon och syskonbarn med familjer.

Bor: Vintertid i Nkinga i Tanzania och sommartid i Solna.

Intressen: Fotografi, resor, kläder, matlagning, marknader. Köper tyger i Tanzania som blir till dekorativa brickor och säljs av Skynket AB, pengarna går till Nkingas vänner.

Medlem av Läkarmissionens huvudman-naråd som bland annat väljer Läkarmissionens styrelse.

Oväntad talang: Skicklig och snabb slalomåkare, innan ryggskadan satte stopp för några år sedan.

Kuriosa: Har för länge sedan slutat räkna hur många safariturter hon varit på. Alla gäster vill åka på safari och Maggan följer snällt med som guide.

Tillbaka till sitt älskade Tanzania

Sjuksystemen Maggan Edin flyr svenska vintern för att hjälpa kvinnorna på Nkinga-sjukhuset

Maggan Edin har sytt sår i ficklampans sken och räddat livet på uttorkade barn. Och tack vare Maggan får svenska medicinstudenter möta vardagen på Nkinga-sjukhuset mitt i bushen i Tanzania.

TEXT: MAJKEN ÖST-SÖDERLUND FOTO: PERNILLA WAHLMAN

NKINGA, TANZANIA. Värmen är tryckande, vi har åkt bil i åtta timmar från Arusha. Den sista vägsträckan omges vi av ett brunt dammoln, medan jeepen studsar i svindlande fart över gropar och ojämnheter. Vi har en bra bit kvar och det enda som tyder på att det ska ligga ett specialistsjukhus här i denna till synes gudsförgätna obyggd är elstolpar längs vägen.

– Jag möter er med cykeln, har Maggan gastat på den brusiga telefonledningen tre timmar tidigare då vi passerade den enda storstaden, Singida, på vägen neråt i landet.

Hon dyker upp på sin röda cykel så fort vi kör in genom de hårt bevakade grindarna till Nkinga-området. Detta är Maggans domäner. Det märks. I elva år jobbade hon som ”matron” här, det vill säga högsta administrativa chef. Hennes ord väger tungt.

Det är pingströrelsen i Tanzania, FPCT, som driver sjukhuset och alla anställda är tanzanier. Den svenska personalen, förutom en tekniker, lämnade sjukhuset 1998. Men den tanzaniska staten bidrar bara med 28 procent av budgeten. Därför är sjukhuset fortfarande i starkt behov av driftsbidrag från Sverige, som förmedlas bland annat genom Läkarmissionen, enskilda församlingar och Nkingas vänner – en insamlingsorganisation som Maggan varit med och startat. Maggans uppgift är att vara en länk mellan Nkinga och Sverige. Strömmen av svenskar är fortfarande strid, det är specialläkare som gör punktinsatser, före detta missionärer

och framförallt studenter – blivande läkare och sjuksköterskor som kommer hit och gör utlandspraktik.

Att intervjua Maggan är ungefär som att lägga ett pussel med 1000 bitar. Historierna trillar ur henne som pärlor i ett trasigt pärlhalsband och minnesbilderna fladdrar snabbare än den envisa myggan som då och då bryter in i ljudupptagningen från vårt samtal.

Vi sitter i det hus som blivit ”hennes”. I köket förbereder hemhjälpens Raheli middagen, i trädgården utanför blommar bougainvillea och snart ska julträdet stå i blom – det heter så på grund av de starkt röda blommorna. I bakgrunden hörs ett entonigt visslande från fågeln som jag senare ska höra varje kväll i skymningen.

FÖR ÅTTA ÅR SEDAN fick Maggan avtalspension från sin tjänst på infektionskliniken på Karolinska sjukhuset. Sedan dess har hon tillbringat alla vintrar här. Hon tillhör silvergenerationen – den som professor Bodil Jönsson nyligen skrev en bok om – pensionärer med god hälsa, gedigen kunskap, erfarenhet och ekonomisk frihet att äntligen göra det som de är bra på. Maggan tvekade inte ett ögonblick, hon återvände till sitt älskade Tanzania, så snart hon kunde kvittera ut sin första pension.

Det är tydligt att hon har en uppgift. Hennes telefon ringer oavbrutet eller också knackar någon på dörren. Just nu bor fem sjuksköterskestudenter från Sophiahemmet i grannhuset

Med kängurumetoden kan även mycket små barn räddas till livet på neonatalavdelningen. Maggan gläds över att bara två mammor är inlagda just nu, tidigare var det många fler. Den preventiva vården både på sjukhuset och i byarna har haft effekt.

Nkinga-sjukhuset

Nkinga Referral Hospital, tidigare Nkinga Mission Hospital, började med missionärsparet Ester och Erland Jonsson som kom dit 1935. 1947 kom den första utbildade sjuksköterskan. 1961 kunde sjukhuset, med 80 vårdplatser invigas och Ester och Erland Jonsson reste hem för gott.

Mödradödligheten har minskat dramatiskt på Nkinga-sjukhuset. För två år sedan dog 21 mammor, hittills i år har 11 dött.

och två volontärer från PMU. Nästa vecka kommer ett studiebesök med läkare och sjuksköterskor från Sophiahemmet, sedan ännu en kull med studenter och veckan därpå ett antal specialläkare från Läkarbanken. Efter jul anländer nya gäster, men först av allt ska Maggan hem och fira jul. Något hon inte gjort på många, många år.

MAGGAN FÖDDES 1946, äldst av tre syskon. Sina första riktiga minnen har hon från Hälsingland, där pappan hade pastorstjänst i olika församlingar.

Maggan och hennes syskon fick en särskild plats i församlingsbornas hjärta då deras mamma, bara 36 år gammal, dog i leukemi. Maggan var tio år. Hon minns nästan ingenting av mammans sista tid i livet. Ingen av barnen fick besöka sjukhuset. När hon med pappas och lillebrors händer hårt i sina såg orden Stina Edin med tryckbokstäver på kistan hade hon svårt att förstå att det var hennes mamma som låg där.

Maggan Edin

”Glöm inte att glädjen bor på den här kontinenten. Jag har aldrig skrattat så hjärtligt som i Afrika.”

– Jag minns att jag hade en ny ljusblå kappa med rosa foder på begravningen. Jag och min bror gick efter pappa. Lillasyster Maud fick inte ens vara med. Hon ansågs vara för liten. Som barn var detaljminnet ett skydd från det stora oundvikliga som var för stort och för svårt att ta in. Först i gränsen till vuxenlivet kunde Maggan gråta och sakna sin mamma. Elsa, som pappan gifte sig med och fick tre nya syskon tillsammans med, kunde hon inte kalla för ”mamma” innan hon var vuxen och på väg ut till Afrika för första gången.

– Det talades inte så mycket om känslor. Pappa hade en naturlig auktoritet. Vi älskade honom och gjorde som han sa, utan att ifrågasätta. När jag fyllde 50 år höll han ett vackert

tal till mig. Då insåg jag att han sett och förstått mycket mer än han gett uttryck för.

Som ung tyckte Maggan – precis som nu – om vackra kläder, och om att prata och skämta. Pappan förbjöd henne strängt att ha med pojkar att göra innan hon fyllde 18 år.

I STOCKHOLM på sjuksköterskeskolan fanns friheten, men också pappans ord internaliserade. En kristen flicka skulle ”uppföra sig”. Efter sjuksköterskeskolan fick Maggan snart en cheftjänst på infektionskliniken på Danderyd. Hon var effektiv, såg både helheten och detaljerna och var aldrig rädd för att säga vad hon tyckte. I Filadelfia, där hon hittade sin andliga hemvist, var hon den ständiga arrangören. Skidresor, gemensamma middagar, roliga upptåg. Maggan var ledartypen som inte skydde arbete.

När PMU Interlife behövde en sjuksköterska till Tanzania fick hon frågan. Hon behövde i stort sett ingen betänketid även om hon bävade för

den ansvarsfulla titeln missionär. När hon berättade för sina vänner hemma i Edsbyn och Alfta att hon skulle åka till Afrika, sa sig flera av dem länge ha vetat att hon skulle bli missionär. Det hade varit helt uppenbart för dem redan då hon var liten.

ÅR 1976 KOM Maggan första gången till Nkinga. Hon möttes av den finlandssvenske läkaren Pelle Wingren som efter bara några dagar sa: Maggan, du kommer snart tillbaka hit som ”matron”. Då hade Maggan svårt att tro honom, hon kunde ingen swahili och hade dålig koll på kulturen. Efter en månad på Nkinga skickades hon vidare till Uyovu, norrut i landet, till en finlandssvensk missionärsfamilj, Helge och Rea Holmberg. Det var meningen att de skulle lära henne både språket och kulturen.

– Det var något helt annat än i dag. Jag fick cykla en mil för att få tag i kött, när familjen var borta var jag helt isolerad. Ingen bil, ingen radio. Men det störde mig inte alls.

Har du aldrig varit rädd?

Rädd? Maggan verkar inte förstå fråga.

– Självklart har det varit svårt då jag inte vetat hur jag ska hjälpa.

Hon har sytt fast öron, assisterat vid komplicerade förlossningar då moderkakan lossnat och risken för dödsfall varit stor för både mor och barn. Ibland har hon tvingats läsa i medicinsk litteratur hur hon skulle åtgärda olika åkommor. I Sudan, där hon vistades en tid, fick hon som den enda i byn som hade bil, köra en skjuten polis många mil till sjukhuset. Under tiden började han blöda och hon fruktade för hans liv, men det vara bara att köra vidare. I gryningen kom de fram till sjukhuset och polisen överlevde.

Att rädsan skulle gälla henne själv, hennes hälsa och säkerhet, är en tanke

som aldrig tycks ha slagit henne.

– Visst finns det kriminalitet, men jag är inte rädd, jag har mött så mycket vänlighet och värme. Jag har aldrig längtat hem och några allvarliga sjukdomar har jag inte haft.

Efter den kommentaren räknar Maggan upp ett antal tropiska sjukdomar som hon haft, under tiden i Sudan gick hon ner tio kilo i vikt.

– Glöm inte att glädjen bor på den här kontinenten. Jag har aldrig skrattat så hjärtligt som i Afrika.

DÅ HON JOBBADE som matron kom hon sällan i säng före midnatt. Arbetet och bekymren tycktes aldrig ta slut. Hon lärde sig att gå snabbt, peka med hela handen och inte ge sig förrän hon fick besked.

– Men även då kunde vi skratta mitt i alltihopa, det gjorde att vi orkade.

Numera slipper hon allt administrativt trassel och ansvar. Men kärleken till sjukhuset och människorna är inristad i hennes hjärta. Hon

Läs mer & köp hjälpen på lakarmissionen.se

låter ingen komma undan ifall hon upptäcker något som verkar fel, det gäller alltifrån läkarnas klädsel till hur ekonomin sköts. Att hjärtat blöder för människorna förstår vi då hon mitt i frukosten reser sig när det knackar på dörren. Utanför sitter en av alla de otaliga som kommit till sjukhuset och behöver hjälp. Det är bara ett problem. Pengar saknas. Maggan pratar en stund, sedan går hon raskt in i sovrummet, tar en tio tusen shillingssedel ur högen och går ut igen.

– Mina syskon säger att jag måste sluta leka bank. Jag kan inte hjälpa alla.

Hon tar en klunk kaffe och säger triumferande:

– Men jag kan hjälpa några.

Vad händer sedan? Efter jul fyller Maggan 69 år. Hur länge ska hon orka?

– Det tänker jag inte på. Det här är mitt liv. Det ger mig glädje och tillfredsställelse. Om jag dör här eller där spelar ingen roll. Jag vill bli kremrad i alla fall. Men jag erkänner att jag var orolig på flyget ner då jag fick extremt ont i magen. Hade det varit

Maggan Edin

”Mina syskon säger att jag måste sluta leka bank. Jag kan inte hjälpa alla.”

en hjärtinfarkt hade det antagligen varit slutet. Nu var det bara magkatarr efter all stress i sommar och i höst.

VI HAR PRATAT om att Maggan aldrig gifte sig och fick barn. Hon har berättat om det som inte blev, om sorgen men också glädjen över det som kom i stället. Livet har mönster som syns först i efterhand. Det som skulle smakat bäst för stunden bildar inte nödvändigtvis den vackraste tråden i väven.

Hon kan inte tänka sig något annat liv än just detta. Växlingen mellan Tanzania och Sverige. I Sverige anpassar hon sig ögonblickligen så fort hon kliver av på Arlanda. Utan det minsta dåliga samvete har hon nyligen renoverat köket i bostadsrätten som hon anser vara Guds speciella gåva till

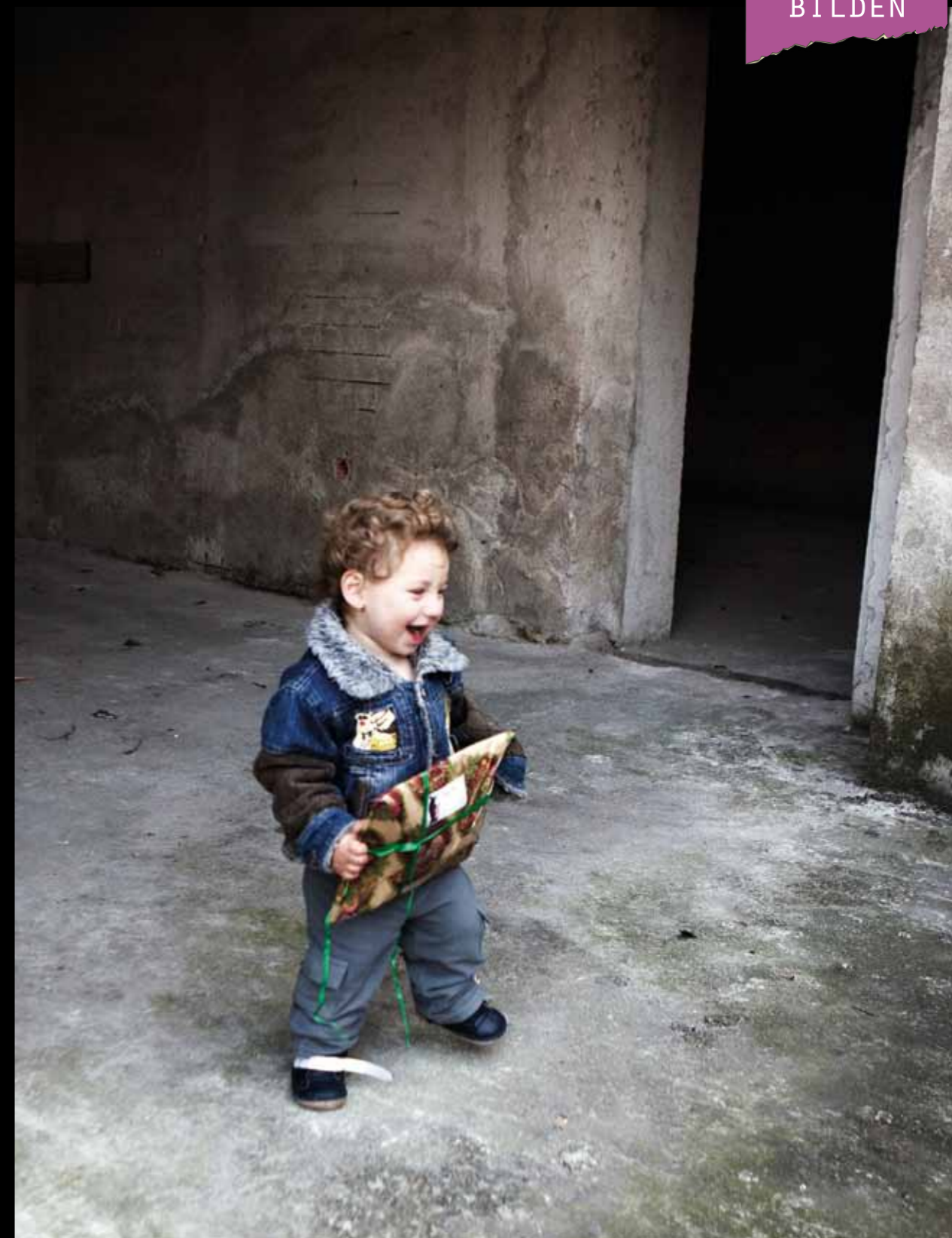
henne. Pengar som skulle räcka till att försörja en hel by i Tanzania.

Sverige är Sverige. Tanzania är Tanzania. Här delar hon ut pengar tills hon knappt har en enda tio-tusenlapp kvar. Och så berättar hon historien om pappans bror, Erik Edin, som hjälpte sina olycksbröder tills han själv fick gå barfota.

–Våga inte jämföra mig med honom, säger hon strängt.

Det enda hon ångrar är att hon inte läste ett år på bibelskola. Hon återkommer då och då till att hon talat för lite om sin tro i vardagen. När hon första gången fick förfrågan om att resa ut som missionär kände hon sig ovärdig inför uppdraget. Med tiden har hon vant sig vid titeln och säger: En missionär är en person som har ett uppdrag.

Om man byter ut ordet bröder mot systrar, tycks Maggans uppdrag vara hämtat direkt ur Matteusevangeliet: ”Sannerligen, vad ni har gjort för någon av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig.” ■

Icab bor i Rumänien och fick en julklapp från Sverige

■ I slutet av oktober var över 22 000 paket redan anmälda till Läkarmissionens Aktion Julklappen. Barn och familjer över hela landet deltar och slår in ett paket, med en personlig hälsning. I december förmedlas paketen till Rumänien, Moldavien och Ukraina, för att delas ut till barn lagom till jul. Tvååriga Icab i Rumänien fick ett paket i fjol, och för den som inte fått någon egen julklapp tidigare är det inte lätt att sitta stilla och öppna.

“Jag grät när jag såg att huset var förstört”

15-årige Ibrahim flydde kriget i Syrien

Det finns 1 117 flyktingläger i Bekaa-dalen i östra Libanon, längs gränsen mot Syrien. Likt campare hyr familjerna en plats för tältet de bor i. Vill de ha tillgång till vatten eller el, måste de betala för det också. Över hälften som bor i lägren är barn.

Möt några syriska flyktingfamiljer – och deras barn – i Libanons läger.

TEXT: CONNY SJÖBERG

FOTO: HÅKAN FLANK

KRIGET ÄR INNE på sitt fjärde år och många av de yngsta vet inte hur det är att bo i ett riktigt hus och leva ett vanligt liv. För de äldre barnen verkar hela tillvaron ha tagit paus. De orkar knappt minnas eller drömma om framtiden.

– När jag såg hur förstört vårt hus var, så grät jag. Taket låg som ett lock ovanpå en hög av stenblock och mammas stora blomkrukor på verandan var krossade och fulla med kulhål ... allt var förstört, berättar 15-årige Ibrahim. Han är äldst av sex syskon och bor i ett av de större lägren i libanesiska Bekaa-dalen, strax utanför staden Zahle.

Familjen kom hit för 2,5 år sedan, efter att först ha levt som flyktingar inne i Syrien. Det var när han följde med sin pappa, som ville ta reda på vad som fanns kvar av hembyn, som han med egna ögon såg vad som hade hänt.

Ibrahim nästan viskar fram sin be-

Ibrahim, 15 år, kom med sina syskon och föräldrar till Bekaa-dalen i östra Libanon för 2,5 år sedan.

rättelse. Kanske för att han inte vill att de yngre syskonen ska höra vad han säger. De var inte med den gången. Däremot minns hans tolvåriga syster ZamZam hur rädd hon var under bilresan mot den libanesiska gränsen.

–Varje gång som vi kom till en militärpostering, sa mamma till oss att vara alldeles tysta. Och när vi kom till den sista kontrollen, började bilens motor att ryka. Vår chaufför bad soldaterna om vatten och de sa till honom att följa med. Det dröjde så länge innan han kom tillbaka, att vi trodde att de hade tagit honom. Mamma började gråta och då grät vi allihop, minns hon.

Det är lugnt och stilla i lägret så här på eftermiddagen. Några småbarn och äldre är de enda som syns till. Merparten av männen gav sig av tidigt i morse, i hopp om att få ett tillfälligt jobb som daglönare.

”Det finns en stor korsning i utkanten av stan. Där sitter de och hoppas att någon ska komma förbi och välja ut några av dem. Men oftast

Ett typiskt flyktingläger i Bekaadalen i östra Libanon, nära gränsen till Syrien.

“Insatsen vi gör är ovärderlig”

– Vårt fokus nu är att familjerna som bor i tält ska klara vintern. Vi har därför delat ut tusentals ”vinterkit”, som gör tälten varmare och vattentäta. Samtidigt förser vi dem med rent vatten, hygienartiklar och enklare sjukvård, berättar Jessica Cope, som leder den insats som Läkarmissionen stöder sedan tre år

Jessica Cope.

tillbaka, via den schweiziska organisationen Medair.

Jessica berättar att situationen i Bekaa-dalen, där de flesta flyktingarna befinner sig, blivit alltmer spänd den senaste tiden.

– Frustrationen växer både hos lokalbefolkningen och flyktingarna – och jag förstår dem båda. Det är en enorm påfrestning på lokalsamhället med så många flyktingar på en så liten yta.

kommer de hem utan att ha fått något jobb”, berättar en kvinna vi möter.

Det är faktiskt lättare för unga flickor och pojkar att få tillfälliga jobb, framför allt på de stora frukt- och grönsaksodlingarna. ”Det är för att de är flinkare och kräver mindre i lön” är den förklaring som oftast ges.

IBRAHIM HAR FÅTT ett sådant jobb. Han stiger upp klockan fyra varje morgon, går ett par kilometer, och åker sedan på ett lastbilsflak till en stor odling.

– Jag bär 15 kilo tunga lådor med sallad från fälten till bilarna som ska köra salladen till olika marknader, berättar han. Arbetspasset varar drygt fyra timmar och han får 150 kronor i lön – per vecka.

– Hemma i Syrien behövde jag aldrig jobba, förutom när jag ibland hjälpte pappa under skolloven. Jag gick i skolan och sedan lekte jag med mina kompisar, säger han.

Det var när han just hade börjat sjunde klass, som familjen tvingades fly. Sedan dess har han inte gått i skola. I lägrens utkant har en hjälporganisation precis öppnat en skola, och hans småsyskon ska börja där.

– Men jag kan inte det, säger han allvarligt. Vi behöver pengarna jag tjänar. Annars klarar vi oss inte.

13-årige Abd Alaziz, som jag träffar i ett annat läger, säger samma sak.

– Jag går i skolan just nu, men

om jag får ett jobb slutar jag, för vi behöver pengarna.

Han berättar att hemma i Aleppo i Syrien var han bäst i klassen – och jag tror honom. Det märks att han är mycket begävad.

– Jag drömmer fortfarande om att bli kirurg, säger han och tillägger: Och då skulle jag operera alla fattiga, som inte kan betala, helt gratis!

Läkarmissionens partner på plats, Medair, har det senaste året satsat mycket på att förbättra vardagen i lägren. I särskilt utvalda läger får varje familj hjälp att bygga en egen toalett, förses med en stor vattentank i plast och olika typer av utrustning som gör det lättare att få vardagen att fungera i tälten.

– Vi måste vara noga med att hjälpa alla som bor på samma plats, annars blir det bråk, förklarar ingenjören Jeeham Houcheimi, som håller i vatten- och avloppsfrågor i de läger som Medair jobbar i.

De hjälporganisationer som finns i Bekaa-dalen samordnar sina insatser, för att undvika dubbelarbete. Dessutom prioriterar man olika saker, för att kunna ge så mycket hjälp som möjligt. En del håller på med utbildning, andra med hälsovård. En del (som vår partner Medair) förser familjerna med tält, madrasser, filtar och köksutrustning, andra delar ut mat och kläder.

Problemet är att antalet läger stadigt växer och inte bara för att det

kommer nya flyktingar från Syrien. Familjer som hittills har kunnat hyra en bostad, har inte längre råd med det. Då är tält det enda alternativet.

IBRAHIM ABDALRAZAK var taxichaufför i Aleppo innan han flydde till Libanon för ett år sedan, med sin fru Malak och den då ettåriga dottern Noor. De lyckades hyra en ”bostad” i ett halvfärdigt garage. Ägaren hade satt upp två innerväggar av masonit som tillsammans med två murade väggar blev till ett ”rum”. Där finns varken vatten, värme, avlopp eller fönster. Månadshyra för detta rum är 600 kronor, men det klarar de inte längre av att betala, så de hoppas nu kunna flytta till ett tält istället.

– I tälten är det både varmare och torrare på vintern, så det blir bättre för oss, säger Ibrahim, som har drabbats av astma och fått problem med synen. Därför kan han inte jobba som chaufför längre. Just nu överlever de genom att låna pengar av släktingar.

– Om det var möjligt skulle jag åka hem i dag. Här är vi som djur och måste tigga oss fram, säger han med bitterhet i rösten. Hans fru Malak håller med, men med 5 månader gamla Aya på armen har hon fått en anledning till att stanna kvar i Libanon.

– Det viktigaste är att flickorna så småningom får gå i skola. Annars har de ingen framtid, säger hon bestämt. ■

FÖLJ MED KLOSTERRESOR TILL ROM OCH FLORENS

Rom 14–20/4 2015
Sista anmälan 15/2

Florens 10–16/9 2015
Sista anmälan 10/4

För information och pris
kontakta Klosterresor

KLOSTER
RESOR

info@klosterresor.se
tel: 0703-167036

Våra egna bokutgåvor i urval:

Howard Storm: Så upplevde jag döden. 139:-
(En detaljerad nära-döden-upplevelse med intressanta svar på existentiella frågor fyllda av Guds liv.)

Peter Wallgren: Församlingens enhet i profetiskt ljus. 80:-

Madeleine Wallgren: Cancer, och vad Gud lärde mig 135:-

Kontrollmänniskan i församlingen 155:-

Kom in i Guds vila 98:-

Frihet från förkastelse 120:-

Sårad och orättvist behandlad 135:-

Madeleines ögonstenar 120:-

(= djurvännens evangelium) Porto tillk.

Begär broschyr / se vår hemsida för bibelskola, böcker (även antikvariat), DVD och CD!

Se Madeleine fredagar kl 19.30 på www.HeavenTV7.se

eller sök på

”Skatterna i Guds ord” i programarkivet!

Vingården Tel 0435-35705 (kl 9-18) www.vingarden.org

Lärkvägen 26, 284 37 Perstorp

Vandringsresor - i Det heliga landet och till Santiago de Compostela

12-19/4 Vandringsresa - vi vandrar genom Det heliga landet. Denna pilgrimsresa består av två delar: Först Jesu väg genom Galiléen. Från Genesarets sjö går vägen genom Jordandalen och sedan genom Judéens öken upp till Jerusalem.

10-17/5 Pilgrimsvandring till Santiago de Compostela Vill du vandra längs Caminon med en reseledare och tillsammans med en liten grupp är du välkommen med på denna resa.

mars-okt Individuella vandringspaket i Spanien - 5 olika etapper

EXODUS
RESOR

Fler resor finns på vår hemsida!

Tel 046 14 05 90 www.exodusresor.se Vi ordnar din grupp- och församlingsresa!

Här växer tron på framtiden

På landsbygden i KwaZulu-Natal i Sydafrika håller något på att ske.

Familjer som tidigare varit isolerade i fattigdom kan idag bygga ut sina små hus eller skicka barnen på utbildning.

Bakom detta står ett utvecklingsprogram som inspirerar och hjälper människor att bli småskaliga odlare.

Här grov framtidstron bokstavligen.

TEXT: BERTHIL ÅKERLUND FOTO: TORLEIF SVENSSON

En gång i veckan kan odlarna i Siyavunaprogrammet sälja där de bor och få betalt direkt i handen.

Med utvecklingsprogrammet Siyavuna har en ny och positiv anda kommit till bygden, något som glädjer Mbuhle Qamkile och hennes dotter Nothando Madlala.

ZULUHÖVDINGEN MOSES

Zamindlela sätter sig på kanten av skrivbordet och lägger händerna i kors i knäet. Bakom honom står hans medarbetare. Fotografen ber honom titta åt fönstret till så att ljuset faller på ansiktet. Han får något stolt och visionärt i blicken. Det är som om alla problem han har att brottas med är borta, och nu handlar det bara om att administrera en spirande och gyllene framtid.

Men så enkelt är det naturligtvis inte. Hövdingen känner problemen väl och vet att de sitter djupt. Ändå kan han se framtiden an med tillförsikt, därför att något har hänt i bygden på senare tid.

– Nu tar människor tag i sina liv själva och det är fantastiskt att se, även om det sker med hjälp utifrån, säger han.

Vi befinner oss i provinsen KwaZulu-Natal i Sydafrika, cirka 150 kilometer sydväst om storstaden Durban. Det är mitt på landet, en timme med bil från närmaste tätort, och det är så vackert att det nästan inte går att ta in.

Böljande kullar, slingrande vägar

Moses Zamindlela.

Diane Pieters

”Det är inte svårt att få produkterna sålda. Det är ju populärt med ekologiskt odlat.”

och ändlösa vidder.

Men som så ofta i Afrika finns en dystert och bister verklighet bakom den vidunderliga skönheten. Just i det här området lever 15 000 människor och det är en trakt som brottas med problem som gäller för många landsbygdssamhällen i den här delen av Sydafrika.

HÄR ÄR CIRKA 20 procent smittade av hiv, långt över hälften av invånarna saknar arbete och missbruksproblemen är stora.

– Ja, det är en drabbad trakt på flera sätt, här lever många ur hand i mun och att de inte svälter beror egentligen bara på de bidrag som staten betalar ut, säger Moses Zamindlela. Men bidrag förändrar ingenting, de bara konserverar det som är och gör att människor fastnar i passivitet.

Det är alltså onda cirklar som måste brytas för att det ska bli en utveckling, och det är möjligen det som håller

på att hända. Anledningen till den nymornade optimismen i bygden är utvecklingsprogrammet Siyavuna, som arbetar för att hjälpa och inspirera människor att bruka den mark de har – både för att trygga matförsörjningen och för att få en inkomst.

– Det här har vuxit mycket snabbt, säger Siyavunas director Diane Pieters. Vi arbetar i åtta distrikt i provinsen och har på två år kunnat registrera omkring 600 nya odlare. Det har varit som en explosion och det bara fortsätter.

Siyavuna startade i mindre skala 2008, då som en del i fosterfamiljsprogrammet ”Give a Child a Family” som har sitt säte i kuststaden Margate. Alla som blev antagna som fosterföräldrar fick gå en kurs i odling, av det enkla skälet att det fanns en till mun att mätta. Det var ett sätt för programmet att försäkra sig om att föräldrarna kunde sörja för den nya familjemedlemmen.

KURSERNA LEDDES av professionella lärare och undervisningen byggde på ekologiska principer. Resultatet var så framgångsrikt att man såg det värt att gå vidare till allmänheten och tillfoga ett kommersiellt tänkesätt.

Prisbelönt program

Siyavuna, ”vi odlar”, är ett utvecklingsarbete utan något som helst vinstintresse. Det har som enda syfte att göra livet drägligare för människor på den fattiga landsbygden i provinsen KwaZulu-Natal på Sydafrikas östkust. Det är ett prisbelönt program som växer för varje dag och som är beroende av stöd utifrån för att kunna sättas in i nya distrikt. Läkarmissionen stöder arbetet sedan ett år tillbaka och tycker att det rimmar väl med idén att hjälp till självhjälp är den bästa hjälpen.

– Det har varit viktigt för oss att bygga en modell som tar hänsyn till de förhållanden som gäller för människor som lever långt ute på landet, säger Diane Pieters. Det är svårt att få lönsamhet som småskalig odlare om man måste färdas långväga för att sälja sina produkter – då äts förtjänsten upp av kostnaden för transporten. Vi har därför skapat särskilda uppsamlingsställen dit människor kan gå en gång i veckan för att sälja grönsakerna och frukten som odlas – då slipper man problemet med transporter.

– Det är också viktigt att männis-

korna får betalt direkt i handen. Om de skulle behöva åka in till närmaste stad för att lösa ut förtjänsten skulle de säkert spendera större delen där. Vi vill att pengarna blir kvar i trakten och cirkulerar i det lokala systemet, vilket ju också bidrar till utvecklingen i bygden.

DET ÄR ODLARNA själva som genom ett kooperativ sköter den dagliga ruljangsen i Siyavuna-programmet. Man har byggt ett särskilt varumärke för produkterna och från varje uppsamlingsställe hämtas grönsakerna av särskilda pickuper som tar dem till depåer där de förpackas. De säljs sedan till stora matvarukedjor motsvarande Willys eller Hemköp.

– Det är inte svårt att få produkterna sålda, säger Diane Pieters. Det är ju populärt med ekologiskt odlat och speciellt om det är närproducerat. Att de stora kedjorna hakat på är naturligtvis en del av framgången med Siyavuna. Det gör att det

hela tiden finns avsättning för det som kommer ur marken.

Det är till övervägande del kvinnor som ansluter sig till programmet, vilket också har varit en del av tanken. Det är kvinnorna som står för stabiliteten i familjerna på landsbygden och här har de fått ett redskap att förändra och utveckla det dagliga livet. Med växtkraften stärks också självförtroendet.

Vi besöker fru Thulisili Madlala som med stolthet guidar oss genom sitt stora grönsaksland. Hon odlar röd och gul lök, morötter, tomater, pumpa och en del annat. Hennes hus är både renoverat och nymålat, vilket är bevis nog på att arbetet gett frukt.

Den som inte har mark nog för att odla kan ansluta sig till någon av de ”kolonilotter” som finns i området. Det är vad mamma Mbuhle Qamkile och dotter Nothando gör och de intygar att livskvaliteten har förbättrats avsevärt sedan de gick med i programmet.

– Effekten är så konkret, säger Diane Pieters. Nu kan människor göra något som de förut haft svårt att tänka sig – som att bygga ut det lilla hus man har eller ge barnen möjlighet att läsa vidare. ■

Läs mer & köp hjälpen på lakarmissionen.se

I höstas fick Doktor Mukwege Sacharovpriset för sitt arbete för kvinnor i DR Kongo. Det är EU-parlamentets pris till försvarare av människorätt och tankefrihet. Vi frågade några från Panzisjukhuset varför de tycker Doktor Mukwege förtjänar priser och utmärkelser:

Förtjänar Dr Mukwege att få så många priser?

Justine Sirie, lokalvårdare Panzi-sjukhuset

Jag har själv blivit opererad sju gånger av Doktor Mukwege efter en våldtäkt. När jag hade läkt fysiskt erbjöd Doktor Mukwege mig ett jobb på sjukhuset och tack vare det kan jag ta hand om min familj. Jag saknar ord för att uttrycka allt Doktor Mukwege har gjort för kvinnor som mig. Han ger oss hopp även när det känns så tungt att våra hjärtan nästan slutar slå. Han opererar alla, oavsett om vi är fattiga eller rika, vilken folkgrupp vi tillhör eller vilken tro vi har.

John Mugaruka, apotekare på Panzi

Doktor Mukweges kärlek till sitt land och människorna, är ett föredöme för oss. Han jobbar genom det civila samhället för att ändra ett beteende och synsätt, för att vårt land ska kunna få en framtid i fred och där det finns rättssäkerhet.

Sylvie Mwambali, läkare och chef för sjukhusets familjeplaneringsdel

Doktor Mukwege måste jobba med livvaktsbeskydd, han är själv överlevare av en attack. Han är också en människorättskämp som vill ha rättvisa för de patienter som han opererar. Att behandla en våldtagen kvinna är inte som att behandla någon med malaria.

Felista M'Karagi, medlem i en nutritionsgrupp

Förut var vi alltid sjuka, men efter att barnen hade fått vård på Panzi och vi föräldrar fick hjälp att starta nutritionsgrupper kan vi försörja våra familjer. Inget av detta hade varit möjligt utan Doktor Mukweges omsorg om varje människa. Han jobbar inte bara på sjukhuset utan vill också kämpa mot fattigdom.

KELVIN MUKENGE
projektkonstnämnd,
Panzisjukhuset

VILL DU STÖDJA DOKTOR MUKWEGES ARBETE?
Plusgiro 90 00 21-7, skriv Panzi på meddelanderaden eller gå in på Läkarmissionens hemsida.

Webaid är Läkarmissionens biståndsbutik på nätet. Här går det att köpa saker som räddar liv.

lakarmissionen.se

Bianca Fuentes: Med en gris kan du hjälpa dig själv!

För två år sedan fick 46-åriga Bianca äntligen lära sig läsa, skriva och räkna. Sedan blev hon en av de utvalda i sin by, och fick ta emot en dräktig sugga.

Tack vare Läkarmissionens givare har mycket blivit bättre hos familjen Fuentes i Nicaragua.

TEXT: CONNY SJÖBERG FOTO: HANS-JÖRGEN RAMSTEDT

DET VORE BÅDE oförskämt och orättvist att kalla familjen Fuentes bostad för en svinstia. Trots den uppenbara fattigdomen är det ordning och reda i deras enkla hem. Men väggarna består av hopspikade brädlappar, de har bara jordgolv och "taket" är plåtbitar i olika storlek, lagda om lott och fastsurrade med ståltråd. Det finns väldigt få möbler, men en liten tv står på ett bord mitt i rummet och den är man uppenbarligen mycket stolt över.

Vi är i byn Santa Emilia, någon timmes resa med bil från staden Matagalpa, i en del av Nicaragua som lever främst av kaffeodling. Landskapet är bedårande vackert, med blånande berg och djupa dalar.

Bianca Fuentes är 46 år gammal och mor till

sju barn. För två år sedan lärde hon sig läsa, skriva och räkna genom en kurs som Läkarmissionens partner ALFANIC anordnade i byn.

– Det var toppen, säger hon och hela hennes ansikte lyser upp, när den kursen kommer på tal.

– Jag växte upp hos mina morföräldrar och de var så fattiga att jag aldrig fick gå i skola, förklarar hon och tillägger: Det värsta har varit att aldrig kunna hjälpa mina barn med läxorna. Jag har känt mig så dum, men nu har jag ett helt annat självförtroende!

– Nu kan jag till exempel använda en mobiltelefon. Eller fylla i ett formulär och skriva under med mitt namn. Det kunde jag inte förut, säger hon med stolthet i rösten.

Bianca Fuentes

"Tyvärr har vi inte plats för flera grisar. Då skulle jag ha det, för det har gått så bra."

Grisen fick hon ifjol.

– Några av oss som hade deltagit i kursen blev utvalda, efter att de först hade kontrollerat att vi kunde klara av att ta hand om den. Jag blev så glad, för med en gris kan du hjälpa dig själv, säger Bianca.

DET HON FICK var en dräktig sugga, som så småningom födde åtta kulingar. Sju av dem har hon sålt. Kvar är bara en ung grishona.

– Hon är nu tre månader gammal och jag har döpt henne till Solita, berättar Bianca. Om tre-fyra månader kan vi ta henne till en granne som har en galt. Som betalning för betäckningen får jag sedan ge honom en liten hangris.

Hennes kvarvarande gris bor i en liten men väl fungerande "stia"

– Jag skulle aldrig kunna äta min egen gris, säger Bianca Fuentes.

alldeles bakom familjens hus, där det också finns en köksträdgård och en redskapsbod.

– Tyvärr har vi inte plats för flera grisar. Då skulle jag ha det, för det har gått så bra och det här är viktigt för oss. Men man måste ju ha mat till dem också, tillägger hon, och berättar att matrester, majs och bananer är den vanligaste födan hon ger dem.

Under vårt samtal blir det uppenbart att de inkomster som försälj-

ningen av kulingar har gett familjen Fuentes, spelar en avgörande roll för deras ekonomi.

Nyligen tog en av sönerna examen – och då kunde familjen bekosta allt

Läs mer & köp hjälpen på lakarmissionen.se

som hörde till det, genom att sälja en kuling.

Bianca berättar att hon fått 700 cordobas (ungefär 200 svenska kronor) för varje gris som hon har sålt. Men att hon själv aldrig skulle kunna tänka sig att slakta eller äta upp någon av dem.

– Jag sålde en gris till en granne här, men jag ville inte höra när de slaktade henne, så jag gick och hälsade på en väninna då, erkänner hon.

Så handlar du

1. Gå till www.webaid.se
2. Välj din gåva och lägg i gävokorgen.
3. Betala med kort eller via bank.
4. Skapa ditt gåvobevis.
5. Skriv ut eller skicka ditt gåvobevis.

10 i topp-listan

■ Här är de mest populära produkterna på Webaid just nu.

- 1 Föda barn på sjukhus, DR Kongo.
- 2 Trädplantering, Sydsudan.
- 3 Stöd till Panzisjukhuset.
- 4 Oxe, Uganda.
- 5 Kycklingar, El Salvador.
- 6 Får, Burkina Faso.
- 7 Frukträd, Moçambique.
- 8 Hjälptill Syrien.
- 9 Stöd till Tigers Club, Uganda.
- 10 Mat till gatubarn, Rwanda.

Fråga Mats

■ Har du frågor om Webaid ställ dem till Mats Danson, 08-620 02 00.

Titta så fin vår lilla kuling är!

Lanoi vägrade könsstympning

Lanoi Parmuat är massaj och en av få som vågade stå upp för sig själv och säga nej när det var dags för henne att som tolvåring bli könsstympad. Ett beslut som till slut gjorde att familjen fick flytta från byn för att slippa alla påtryckningar. I dag har hon vigtt sitt liv åt att öka förståelsen och få till en förändring i beteendet hos sitt eget folk.

TEXT OCH FOTO: ANNELIE EDSMYR

- Girl power!
- GIRL POWER!
- Is women power!
- Is WOMEN POWER!

Orden ekar ut över de torra kullarna i det karga massajlandet. I en ring under ett av alla akacieträd sitter Lanoi Parmuat och pratar om könsstympning med ett gäng skolflickor och flickornas egenvärde boostas genom den samlade kören. Att som flicka växa upp i det patriarkala massajsamhället, där torka och vattenbrist är vardag och könsrollerna är konstruerade utifrån mannen som överhuvud i allt, lämnar inte så stor plats för höga tankar om sig själv.

– Det finns så många omständigheter och utmaningar som ställer sig i

vägen, så de behöver någon som höjer rösten åt dem, och som skriker mot toppen för att få till en förändring både i deras egna sinnen och i lagen, säger Lanoi.

NÄR LANOI VAR tolv år började påtryckningarna om att hon skulle könsstympas.

– Så fort bröstvärtorna börjar synas lite så tycker alla att du är stor nog, säger hon. Men när hon såg hur ingreppet ledde till att kompisar runt omkring henne gifte sig unga och sedan hoppade av skolan när de fick barn så kände hon att hon ville ha något mer.

– Det är så många saker som du som liten flicka får höra att du ska göra. Först ska man slå ut alla tänder i den nedre käken, sen ska man pierca örsnibbarna och så könsstympningen. För mig var det här rentav tortyr och något i kulturen jag inte alls ville följa, berättar hon.

Lanoi berättar att trots stödet från föräldrarna blev påtryckningarna så stora så att de var tvungna att flytta från byn.

– Det var tack vare min tro och stödet i kyrkan som jag vågade säga

Lanoi Parmuat

“Först ska man slå ut alla tänder i den nedre käken, sen ska man pierca örsnibbarna och så könsstympningen.”

nej, säger Lanoi. Jag fick lära mig det jag innerst inne redan visste, att det är fel.

Eftersom du inte anses som vuxen kvinna förrän du skurits blir påtryckningarna ofta väldigt stora. Ibland blir flickorna bortförda mot sin vilja, fasthållna i axlar och ben och så utförs ritualen under tvång.

I KENYA HAR könsstympning varit förbjudet sedan 2011, men ändå uppskattas det att 90 procent av flickorna genomgår riten ute på landsbygden. Massajkvinnorna ute i byarna berättar om den värsta sorten av könsstympning när både inre och yttre blygdläppar skärs bort, och de visar mot läret att det ska kännas lika slätt som ett ben när det är klart. Det är barnsaker på din kropp som måste bort för att du ska kunna bli vuxen. Därefter sys såret ihop med bara ett litet hål kvar för menstruation.

– Det värsta är när kvinnorna dör under förlossningen på grund av konsekvenserna av könsstympningen. Nio gånger har jag skyndat med gravida

Nairobi

Besöksområde

Lanoi i samtal med en av kvinnogrupperna.

kvinnor för att hinna till närmaste sjukhus, och så har de dött i bilen för att barnet inte har plats att komma ut. Och det går varken att rädda kvinnan eller barnet. Det känns riktigt, riktigt illa, säger hon.

FÖRUTOM ATT DET bland unga killar finns en marknad för könsstympade flickor, så är den inkomst till pappan som ger bort sin dotter efter stympningen en stor orsak till att det pågår. Det ger pengar som kan betyda mycket för familjen.

Lanoi jobbar i dag tillsammans med sin man, som är talman i det lokala parlamentet, med opinionsbildning inom könsrelaterade frågor. Hon pratar om information, ekonomi, hälsa och säkerhet som fyra nycklar som krävs för att få till en förändring.

– Att ge folk information är viktigt. Vi måste stärka kvinnan genom kunskap och utbildning. Men för att få balans i samhället måste vi få alla att förstå att könsstympning även handlar om männen. Sen måste vi stärka kvinnorna ekonomiskt. Som det är

Lanoi Parmuat

“Att ge folk information är viktigt. Vi måste stärka kvinnan genom kunskap och utbildning.”

nu är mannen överhuvudet och den som bestämmer allt och har hand om försörjningen, ofta för 20 personer i samma hushåll. Därför behövs projekt där kvinnorna kan skaffa en egen inkomst och bli ekonomiskt jämställda männen.

ETT EXEMPEL ÄR Lanois initiativ att samla kvinnorna från området varje vecka och låta dem lära varandra om smyckskonsten som är massajernas stora kännetecken. Och förutom konsten får de även en möjlighet att uppmuntras, samt informeras om könsstympning.

Hälsan är viktig, berättar Lanoi. Om människor inte är friska och miljön inte är hälsosam, så kommer de inte kunna göra någonting åt sin egen situation.

Den sista nyckeln, säkerhet, hänger ihop med Lanois största dröm, att skapa ett center dit flickor som säger nej till könsstympning kan komma och känna sig trygga.

– Flickorna behöver en säker plats att komma till, för att komma undan könsstympningen och påtryckningarna. Om de visste att det fanns någonstans att åka där de kan vara trygga, så skulle fler våga stå emot.

ATT FÖRÄNDRA BETEENDEN som pågått i generationer kan ta lång tid, men Lanoi uppskattar att en markant skillnad kan ske om vi ger det 15–20 år.

– Det behövs en djupare förståelse och ett alternativ till ritualen att gå från barn till vuxen. Jag vet att kvinnor har en enorm styrka, och om de verkligen förstod och står upp för sina rättigheter kan de vinna mot alla odds. ■

Fotnot: Läkarmissionen bidrar i kampen mot könsstympning i Kenya, som du kunde läsa i Svenska Journalens augusti-nummer (lakarmissionen.se).

Kalendern

Läkarmissionens event och konserter. Se även www.lakarmissionen.se

Solistkvartetten och Nisse Bergman

- Borensberg, 6 dec, Salemkyrkan, 17.00
- Gislaved, 7 dec, Centrumkyrkan, 10.00
- Gnosjö, 7 dec, Saron, 16.00.

Roland Lundgren och Nisse Bergman

- Åsljunga, Örkeljunga, 22 jan, EFS-gården, 19.00

- Munka Ljungby, 23 jan, Pingstkyrkan, 19.00
- Helsingborg, 24 jan, Slottshagenkyrkan, 09.00
- Klippan, 24 jan, Andreaskyrkan, 17.00
- Knäred, Laholm, 25 jan, Betelkyrkan, 17.00

Dagsamling med Nisse Bergman

- Vänersborg, 28 jan, Missionskyrkan, 15.00
- Fagersta, 13 feb, Risbrokyrkan, 15.00

Ingemar Olsson och Nisse Bergman

- Sundbyberg, 30 jan, Rissnekyrkan, 19.00
- Sollentuna, 31 jan, Rotebrokyrkan, 19.00
- Norrtälje, 1 feb, Rodenkyrkan, 11.00
- Skarpnäck, 1 feb, Skarpnäckskyrkan, 17.00

Sångers För Livet med Janne Schaffer

- Åmål, 7 feb, Åmåls kyrka, 17.00
- Skara, 8 feb, Skara domkyrka, 18.00

Richard Niklasson och Nisse Bergman

- Hönö, 8 feb, Betel, 11.00
- Styrös, 8 feb, Elimkyrkan, 18.00

Årets julgåva är här!

Världens Barn har i samarbete med Malmö Chokladfabrik tagit fram två exklusiva och Fairtrade-märkta presentpaket med chokladkakor och praliner. Hälften av alla intäkter går oavkortat till Radiohjälpens insamling Världens Barn.

Stora paketet – kostar 300 kr varav 150 kr till Världens Barn.

Lilla paketet – kostar 150 kr varav 75 kr till Världens Barn.

Beställ direkt!

Gå in på www.varldensbarn.se/choklad och gör din beställning idag, så levereras chokladen det datum du anger. Minsta beställning är fyra paket. Fri frakt vid beställning över 2000 kr.

Alla steg, från rostning av kakaoböner till färdig choklad, sker i anrika Malmö Chokladfabrik enligt metoder som användes i fabriken redan på 1800-talet. Med varje förpackning följer dessutom ett laboratorierör med bitar av riktiga kakaoböner. Chokladen innehåller inga E-nummer och inga nötter, mandel, jordnötter, gluten eller ägg.

Världens Barn
Radiohjälpens 90 1950-6

Flyktingar i Irak. Offer efter tyfonen Haiyan på Filippinerna. Ebola-viruset som drabbat Liberia. Tre katastrofer där Läkarmissionen finns med för att stötta hjälparbetet.

Katastrofhjälpen når fram

Liberia

LÄKARMISSIONEN GJORDE sin första insats för att bekämpa ebola i slutet av sommaren. Då var det Foya-sjukhuset i Liberia som skickade ett nödrop. De saknade all form av skyddskläder och flera i personalen hade dött. Läkarmissionen hjälpte till med skyddskläder och att få igång deras internet så att de kunde kommunicera med omvärlden. Dessutom gavs stöd till informationsinsatser i närliggande byar. När antalet ebolasmittade var under kontroll på ett ställe så blossade nämligen smittan upp någon annanstans.

Läkarmissionen ökade även sitt engagemang tillsammans med holländska organisationen ZOA för att stötta arbe-

tet med att stoppa smittspridningen på landsbygden i Liberia. Även där är det viktigt att ge tydlig information och söka upp de olika byarna. Förutom att ge kunskap om hur viruset smittar har personalen i fält även delat ut vattenhinkar med kran, klorin och tvålar.

I de byar där ebola har fått fäste har varje familj fått ett "hygienpaket". I byar som klarat sig från smittan har de inte fått lika många paket. Det är otroligt viktigt att få igång en dialog med ledarna i byarna och teamet

**HJÄLP
NU!**

Läs mer & köp hjälpen på lakarmissionen.se

återvänder till samma byar för att hålla kontakt och höra vad som är aktuellt för tillfället.

Medvetenheten om faran med ebola ökar och de byar som klarat sig har höjt beredskapen. De försöker kolla hälsostatus på besökare, låter bli att ta i hand när de hälsar och ordnar platser där de kan isolera sjuka.

I slutet av oktober kom ett glädjande besked att viruset i Liberia inte sprids lika snabbt längre, men smittan är inte under kontroll. Efter viruset kommer också nya utmaningar som att ta hand om de barn som blivit föräldralösa och stigmatiserade.

Tack alla ni som vill fortsätta stödja insatserna mot ebolan i Liberia!

EVA NORDENSTAM VON DELWIG

Irak

ENLIGT UNHCR, FN:s flyktingorgan, har tre miljoner människor lämnat Syrien för att söka tryggheten i något av grannländerna. Dessutom är sju miljoner människor på flykt inom landets gränser.

I Irak har närmare två miljoner människor tvingats på flykt bara under det senaste året. Situationen i området är svår och behovet av hjälp stort. Redan förra våren gick den första hjälpsändningen till Irak från Läkarmissionens partner Human Bridge. Sedan har det fortsatt i takt med att behovet ökat.

– Vi har skickat iväg ett tiotal containrar till flyktingläger i Irak och Syrien och vi kommer att fortsätta så länge behovet finns. Just nu är en av våra medarbetare på plats för att se vilket som är det största behovet och hur vi kan hjälpa till på bästa sätt, säger Robert Bergman, verksamhetsledare Human Bridge.

Tack för rullstolen!

Sändningarna till Irak och Syrien samfinansieras av Läkarmissionen.

Sändningarna har bland annat innehållit sjukvårdsmaterial. Mycket har handlat om hjälpmedel till personer med funktionsnedsättning, men det har även varit kläder, tält, husgeråd och leksaker.

Annika Ekholm Fröding från Human Bridge har varit i Irak för

att försöka få en uppfattning om det som händer där. Hon och de andra i resällskapet befann sig till en början i staden Erbil i nordöstra Irak. Under en av de första dagarna i området fick de höra att 500–600 flyktingar var på väg till staden. De skulle då ha rest i två dagar för att komma i säkerhet.

Annika berättar hur barn saknade skor på fötterna, hur de bara hade lite kex att äta och det enda de hade fått med sig var det de bar på kroppen.

– De hade ingenstans att ta vägen och fick tillbringa natten under bar himmel.

Annika och teamet kunde förse flyktingarna med ett mål varm mat. De hade inte fått äta ordentligt under dagarna av flykt.

Human Bridge har sedan våren 2013 gjort insatser i Irak och Syrien och fortsätter att förbereda sändningar till flyktingar i området. Sändningarna tas emot av UNHCR på plats.

EVA NORDENSTAM VON DELWIG

Filippinerna

TYFONEN HAIYAN drabbade de fattigaste värst, som det brukar vara med katastrofer. De allra fattigaste har inga möjligheter att komma igen utan hjälp och stöd från andra. Många av Läkarmissionens givare ville vara med och hjälpa, och nu, ett år senare, får vi glädjande rapporter.

Det var den 8 november 2013 som tyfonen nådde Filippinerna och förstörde allt som kom i dess väg. Över 6 000 människor miste livet och cirka 14 miljoner människor påverkades på olika sätt, mer eller mindre. Fyra miljoner människor fick sina hem totalförstörda och blev flyktingar i sitt eget land.

Läkarmissionen deltog i en katastrofinsats tillsammans med schweiziska Medair. I början handlade det om katastrofhjälp, att få fram det allra nödvändigaste till de drabbade, men Läkarmissionen har sedan också varit med och stöttat när det handlar om återuppbyggnad av hus. På plats har det handlat om att bygga säkrare hus än de som blev förstörda.

Ett år senare har vardagen återvänt för människorna. Det finns stora behov än, men många har också fått hjälp likt Angel och Joseph, ett ungt par som drabbades mycket hårt.

– Bara en vecka innan Haiyan födde jag barn och jag var ännu inte återställd när tyfonen kom, berättar Angel.

Maken Joseph bar bebisen när de

Joseph och Angel är tacksamma för all hjälp. Efter att tyfonen Haiyan ödelade deras hem har de nu byggt upp ett nytt hus.

tvungades lämna sitt hus och Angel och Joseph kom ifrån varandra i kaoset som rådde.

– Jag trodde inte vi skulle överleva. Jag var fruktansvärt rädd, säger Angel.

Deras hus var totalförstört och Joseph hade inget fast jobb så det var väldigt svårt att återuppbygga det som gått förlorat. När de fick hjälp tack vare Läkarmissionens givare så förändrades allt.

EVA NORDENSTAM VON DELWIG

Det kanske ändå kan bli en bra jul

Det är en gråmulen morgon mitt i huvudstaden. Utanför mitt fönster ser jag hur staden vaknar upp. Den unge mannen som delar ut morgontidningen hukar i blåsten. Han drar ner mössan över öronen. En kvinna jag sett flera gånger tidigare går med långsamma steg mot den överfyllda papperskorgen, lyfter vant på locket och plockar upp några plåtburkar.

Det är ännu några veckor kvar till jul, den riktiga julstämningen har inte infunnit sig trots att skyltfönstren redan strålar dygnet runt av glitter och julpynt.

Men kommer den verkligen att göra det den här gången också? Kommer "julhandeln att slå rekord" i år igen, som det brukar heta. Kommer allt vara som vanligt?

På min korta promenad till Stockholms central räknar jag dem. De fattiga människor som kommit till vårt land från andra delar av Europa för att tiggas ihop pengar till sina familjer. Kvinnor i hucklen under lager av filtar som sträcker fram sina pappmuggar mot oss som skyndar förbi. Män med fårade anleten som ropar Hej! i en vädjande ton. Jag räknar till tio tiggare längs min korta promenad. En varje minut.

Hur skall jag bete mig för att vara en god medmänniska? Mina pengar i fickan känns futtiga, låtsas jag att inte se känner jag skam, försöker jag samtala har jag räckt ut en hand som jag sen kanske måste dra tillbaka...

DET KAN INTE hjälpas, en liten figur från min barndoms söndagsskola dyker än en gång upp i mitt huvud när jag ser tiggarna. Den lille svarte pojken som satt fastguten på en sparbössa och nickade djupt varje gång han fick en slant i bössan. En stor femöring vägde extra tungt och åstadkom djupare bugningar än ettöringar och tvåöringar.

Syster Käthy hette vår söndagsskolelärarinna. Hon var diakonissa och bar vit bahytt och fotsid svart klänning med cape. En viss stränghet präglade hennes person. När hon talade med oss söndagsskolebarn

om de fattiga barnen i Afrika var det med stort allvar. Dem skulle vi tänka på när vi, som hade det så bra häruppe i Norden, åt vår morgongröt.

Vår slant kunde räcka till flera tallrikar gröt nere i Afrika. På flanellografen flyttade hon åsnor och kameler bland palmer och ökensand och berättade om Jesus som alltid var god och tänkte på sina medmänniskor.

SYSTHER KÄTHY och sparbössan med den lille svarte pojken har följt mig genom åren. Det är som om berättelsen om pojken ibland tar gestalt i det verkliga livet. Han blir livs levande.

Nu senast, då jag deltog i ett tv-program som kallas Sommarpratarna i SVT. Fem personer som varit sommarpratarna i radio möttes för att byta erfarenheter och lyssna på varandras berättelser. Intill mig vid bordet satt Ison Glasgow, en ung svart hiphopare som berättade hur han levt som hemlös i Stockholm tillsammans med sin mamma, sovit på parkbänkar och i källarutrymmen. Hans berättelse om hur det kändes att sträcka fram en hatt medan hans mamma dansade på gatan och människor rusade förbi eller tittade bort bet sig fast i sinnet. Han fick oss att byta perspektiv. Se med andra ögon.

Historierna om hur tiggeriet är organiserat blommar upp då och då. De handlar om att det är ligor som opererar på svensk mark, att pengarna går till kriminella.

Det är lätt att förstå att man försöker värja sig. Att möta fattiga människors vädjande blickar är ingen lek. Man måste hitta ursäkter för att vända bort blicken.

Det var betydligt lättare när den lille svarte pojken satt fastguten på en sparbössa och man visste att syster Käthy skulle ombesörja att pengarna blev till en tallrik gröt i Afrika. Fatigdomen fanns där långt borta. Vi behövde inte möta den öga mot öga.

Men kanske kan det bli en god jul i år också. Syster Käthy har många efterföljare.

De har olika namn, men jag är säker på att du som läser detta känner dem. De är många och de finns där man minst anar det. Utanför mitt fönster skiner solen nu. Kyrkklockorna ringer till gudstjänst och i skyltfönstren strålar stjärnorna. God Jul!

Annika Hagström

Journalist, programledare och författare. Hon har varit gästprofessor vid Institutionen för journalistik och masskommunikation, JMG, i Göteborg.

Välkommen!

Här kan du ställa frågor eller kommentera det som du har läst i Journalen eller annat som rör Läkarmissionens arbete.

Skriv till: eva.nordenstam@lakarmissionen.se eller till Svenska Journalen/Läkarmissionen, Eva Nordenstam, 162 88 Vällingby.

En fyraårigs generositet förändrade ett helt företags givande

■ **Det kom ett brev från en av våra läsare som fick sitt företag att tänka om kring jul- och sommargåvor.**

"I april 2012 läste jag Svenska Journalen. Tårarna rann när jag läste om familjen i Burkina Faso som svält, särskilt jobbigt var det att höra hur barnen led.

Min äldsta dotter, då nästan 4 år frågade varför

jag var ledsen, och jag berättade om familjen som bara åt mat på måndagar och torsdagar, och att jag tyckte synd om mamman som inte kunde ge mer mat till sina barn.

Efter en stund kom min kloka dotter tillbaka med sin spargris: 'vi kan skicka de här pengarna så kanske de kan få mat på tisdagar också.'

Hennes generositet berörde mig samtidigt som jag visste att pengarna inte skulle räcka. Jag började fundera på vad jag kunde göra för att åstadkomma en förändring. I samband med det fick vi den årliga sommargåvan på min arbetsplats och då fick jag en idé.

Jag skrev ett brev till vår vd på Folktandvården där jag jobbar och tackade

för presenten. Jag bifogade Svenska Journalen och berättelsen om min dotter och föreslog att vi framöver skulle få välja att skänka kostnaden för sommargåvan (och julklappen) till människor som verkligen behövde pengarna. Jag samlade även in namnunderskrifter på min arbetsplats och skickade till henne. Sedan hörde jag inget förrän i juni i år, då sommargåvan kom, ett gåvogram där man kunde välja på ljudböcker, skivor, prenumerationer eller en gåva till en välgörenhetsorganisation. Jag blev överlycklig!

Så när jag i förra veckan läste att familjen i Burkina Faso har mat igen blev jag så glad och jag vill att ni ska veta att det ni skriver kan ge stora ringar på vattnet."

IDAKAJSA SAND

Krysslösning oktober 2014

Här är det rätta svaret på korsordet i oktobernumret. Vinnarna hittar du på sidan 28 i detta nummer.

Vad tycker du om Svenska Journalen?

■ Nu är det ett nytt år och vi funderar på hur vi kan förbättra Svenska Journalen och är väldigt intresserade av vad du tycker! Vad uppskattar du mest i tidningen? Har du något positivt eller negativt att säga om Svenska Journalen?

Skriv eller mejla mig! Jag är mycket tacksam för era synpunkter!

Eva Nordenstam, eva.nordenstam@lakarmissionen.se

JOURNALEN

ges ut av Läkarmissionen och är en organisations- och medlemstidning
DIREKTOR: Johan Lilja
ANSVARIG UTGIVARE: Conny Sjöberg
INFORMATION:
 Eva Nordenstam von Delwig

BISTÅNDSPROJEKT:

Ove Gustafsson
MEDELS- OCH GIVARSERVICE:
info@lakarmissionen.se
POSTADRESS: Läkarmissionen,
 162 88 Vällingby
TELEFON: 08-620 02 00 växel
HEMSIDA: www.lakarmissionen.se,
www.webaid.se

PRODUKTION:

Swedmedia
REDAKTÖR: Kerstin Doyle
REDIGERING: Peter Wickberg
KARTOR: Ola Gustafsson
OMSLAGSFOTO: Rickard L. Eriksson
POSTADRESS: Swedmedia/Svenska
 Journalen, 105 36 Stockholm
E-POSTADRESS:
svenskajournalen@swedmedia.se

ANNONSER:

Display i Umeå
ANNONSBOKNING:
gunilla.johansson@display-umea.se
POSTADRESS:
 Display/Svenska Journalen,
 Box 3042, 903 02 Umeå
TELEFON: 090-71 15 18
TRYCKERI: V-TAB, Vimmerby

GÅVOR TILL LÄKARMISSIONEN PÅ PLUSGIRO 9000 21-7

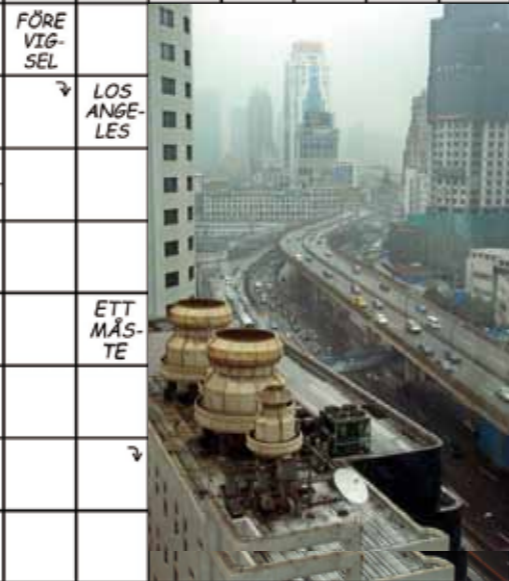
GNIDS IN TING	FÖR BAND	MAM- BA	TOMT- YRA
		SÖT GE NÄRING	
FÅR TACKA			SKAL- LA
I HAND- BOLL	KÄNNER SINA NÄT	SEG- RADE	
		VÄN- TAR	FAST- NAR FEL LAPP
RYSK HELI- KOPTER	AVTAL DYGN- DEL		BE- SLUTA TAR EMOT
VID HORN		HANK UT- DRAG	

SLEVA FATTA	MEDIA- MISS YTA	EN NYPA SALT	FLACK- AR OM- KRING	FÖR- BO- ENDE	SIDO- SAK BABY- LIKA
BE- DÖVAR			SÖTT SE- KRET	LÄGGER MAN IN	LÄNK- JOB- BAR
STI- MULE- RAR	TRA- SIG	ÄR SMAL	KUR- ORT VIMSA	GLAS- TUB	FOTA GÅR BRA
			STAT BETE	AN- KOMST- PLATS	SKOL- TID ÄSKA
FÖR MÖRK BANA	SPETS- TRAF- FAR		HAR HUVUD SKRIN		FÖRE VIG- SEL
					LOS ANGE- LES

Vilket ord ?

**ANS
YSN
LGR
ING
JU
BEL**

SIK- TAR HÖGT	HÖG GRA- DIG	LOVAT STOR- VERK	DEG- TING	RÄK- NE- ORD	BRU- KAR EDER	HÖRS HÖST EJ SÄMS
ÄKTA HÄLFT	ÄR LÄGRE BETAR					ETT MÄS- TE
			BRÖD- FRÖ			
JORD- STAM			GNÄL- LA			
TILL BRITT		HAR ME- DAR				

BYTS I BÅS	BRUKAR VINTER- VÅG	EN I FLOCK- EN	SYNS OCH SER UT	OFTA I BULLE	LEVER I HAVET		BUSKE
HÄL- LER FAST				LITE GLA- DARE			
	AN- GER ÄGARE				DEN SJÄTTE KRYP		
	KUSLIG KEJ- SARE				MO- NAR- KI	GÅR SOM EN DANS	
		RÄKNA MED SPELAS					
	PAUS AV- SLOJAR			HAR MAN SAK PÅ			
NACK- STYV LÄKARE				UN- DER NOLL	NORD- OST STRÄN		
	FINITO RUEL- SE			FRU FÖR- HÄLL			
		SAMS LED					STA- DIGT TRÄD
GYCK- LAREN EJ VÅR							
			EN AV ALLA DAMER		HÄVD SKÄ- DAR		
			VÄR- MA	BLÅS- LJUD KREDIT		VÄL- DIG RUTA	
SKAL- STEG		BITA PLATS- FRÅGA		SPEL- DEL HOV		ÄVEN NU MÄRD- DJUR	
SIM- MAR I DAMM	SLÅS TON LEDA		DRAGET KRAF- SAT		GÅR PA- TIENS	KONSO- NANT- PAR	STRÖM REG- LAS
				SKOL- TID			KON- TROLL- MÄRKE
AV VARA		KOM- MA ÖVER	ITU ORKAR		BIND- VÄV	KAN DRA TULTA	FÅ- GEL
							RU- SAR
						SKRED STYCK	TÄV- LAS I
RUSS- RUFUS	FRU EJDER			HUTT- RADE			I CENT- RUM
							FÖR- BUND
							YTTRES FÖR- VÄNAT

Grattis! Gullan Lundh, Borlänge, Arvid Nilsson, Vittaryd och IngaBritt Hultmar, Rökå får "Katastrofdoktorn - berättelser från fältet"

Svenska Journalens julkryss

Du behöver inte skicka in hela krysset! Fyll bara i tävlingskupongen här bredvid eller skriv svaren på ett vykort. Skicka till

"Journalen-krysset december 2014", Swedmedia, 105 36 Stockholm. Senast den 20 december vill vi ha ditt svar.

Vinn en bok!

De tre först öppnade rätta lösningarna vinner "Vi har ju hemligheter i den här familjen" av Therése Eriksson.

1. _____ 4. _____
 2. _____ 5. _____
 3. _____
 Namn: _____ Postadress: _____
 Adress: _____

KLIPP UT TÄVLINGSKUPONGEN!

RECEPTEN ÄR HÄMTADE
UR BOKEN "JULENS SÖTA
SAKER", VOTUM BOKFÖRLAG.

FOTO: JOSEFIN CASTERYD

Caramel corn

Cirka 1 liter
Ugn: 75 grader, ca 60 min

DET HÄR BEHÖVER DU:

1 liter poppade popcorn
(osaltade)

100 g extrasaltat smör
2 dl ljus muscovadosocker
1/2 dl ljus sirap
1 tsk bikarbonat
1 dl grovhackade salta
jordnötter

SÅ HÄR GÖR DU:

■ Poppa popcornen (utan att salta dem) och håll ut dem på en plåt med bakplåtspapper. Blanda smör, muscovadosocker och sirap i en medelstor kastrull och rör om medan värmen ökar. När blandningen nått kokgränsen, sänk värmen något och låt smeten sjuda under omrörning i tre minuter. Ta av kastrullen från plattan, ta ett steg bakåt och tillsätt genast bikarbonatet under omrörning. Detta gör att smeten puffar upp sig och blir gräddigt guldbrun i färgen och kan pysa och smattra en del. ■ När bikarbonatet löst sig och smeten är tjock (detta går väldigt snabbt!), håll smeten över popcornen. Rör med en slichepott eller stekspade underifrån och in mot mitten så att alla popcorn täcks av kola. Strö över de hackade jordnötterna jämnt över popcornen. Rör så att de fastnar och täcks av kolasmet. ■ Sätt plåten i ugnen på 75 graders värme och rosta karamellpopcornen i cirka en timme. Ta ut plåten och rör om då och då. Låt godiset svalna, bryt det i bitar och servera.

Mince pies

6-7 små portionspajer
ugn: 200 grader, 20 min

DET HÄR BEHÖVER DU:

Pajskal
100 g rumsvarmt smör
1/2 dl socker
3 dl vetemjöl
en nypa salt
rivet skal av en apelsin
saft av 1/2 apelsin (ca 1/2 dl)

Fyllning

3 dl mince meat

Pensling

1 ägg, lätt uppvispat

SÅ HÄR GÖR DU:

■ Rör samman smör, socker, mjöl och salt i en bunke. Tvätta apelsinen och riv ner det yttersta skalet. Pressa ner cirka en halv deciliter av apelsinsaften. Knåda samman till en fast pajdeg och tryck ut två tredjedelar av den i portionsstora pajformar. Spara resten av degen till att täcka pajerna med.

■ Låt skalen vila i kylskåp i en halvtimme. Fyll dem med mince meat och kavla ut små täcken av den resterande pajdegen och lägg över. Extra fint blir det om man tar ut små stjärnor med pepparkaksmått och lägger som ett täcke över pajerna.

■ Pensla täcket med uppvispat ägg och grädda pajerna i 200 graders värme i cirka 20 minuter.

FOTO: JOSEFIN CASTERYD

Mince meat

DET HÄR BEHÖVER DU:

1 vaniljstäng
2 dl russin
2 dl gula russin
2 dl torkade tranbär
1 dl korinter
1/2 dl syltade apelsinskal
1 äpple, skalat och skuret i tärningar
1 dl mandelspån
saft och skal från en citron

skal från en apelsin

1 dl ljus muscovadosocker
1/2 dl konjak, kan bytas mot några (3) matskedar konjaksessens eller romessens

SÅ HÄR GÖR DU:

■ Skåra vaniljstäng och skrapa ut fröna. Blanda med de övriga ingredienserna i en glasburk och rör om ordentligt. Ställ att dra i minst ett dygn.

Mulled cider

DET HÄR BEHÖVER DU:

5 dl äppelcider
skalet av en apelsin
2 kanelstänger
1 vaniljstäng
2 torkade pomeransskal
10 stjärnanis
10 kryddnejlikor

SÅ HÄR GÖR DU:

■ Mät upp cidern i en kastrull. Tvätta apelsinen och skär loss

det yttersta skalet med en potatisskalare. Lägg tillsammans med kanelstänger, skårad vaniljstäng, pomeransskal, anis och nejlikor i kastrullen och låt blandningen sjuda på svag värme i några minuter. Lägg på ett lock och ställ kastrullen åt sidan att dra i en halvtimme. Sila blandningen noga och värm igen före servering.

FOTO: JOSEFIN CASTERYD

Julmustkaka

1 Kaka för 8-10 personer
Ugn: 175 grader, ca 45 min

DET HÄR BEHÖVER DU:

200 g smält smör
2 1/2 dl julmust
1 3/4 dl mörk sirap
2 tsk bikarbonat
3 ägg
1 dl strösocker
1 dl farinsocker
1 msk färsk ingefära
4 1/2 dl vetemjöl
1 1/2 tsk bakpulver
2 tsk mald ingefära
1 tsk kanel
ett uns riven muskotnöt
1/2 tsk kardemumma

Till servering

vispgrädd
clementinklyftor

SÅ HÄR GÖR DU:

■ Smält smöret och ställ det att svalna. Koka ihop julmust och sirap i en kastrull tills sirapen löst sig helt i musten. Ta kastrullen från värmen och rör ner bikarbonaten. Här gäller det att hålla i hatten, för det kan skumma till ordentligt! Ställ blandningen att svalna. Vispa samman ägg, socker och farinsocker till en luftig smet. Riv ner den färsk ingefäran. ■ Blanda vetemjöl, bakpulver och kryddor för sig och rör ner i sockersmeten varvat med det smälta smöret och julmustblandningen. Häll smeten i en smord, rund form med löstagbar kant och grädda i 175 graders värme i cirka 45 minuter.

■ Låt kakan svalna helt och ta sedan loss den från formen. Servera med vispad grädd och clementinklyftor.

FOTO: JOSEFIN CASTERYD

Mitt i stanken spirar det

Stank. Smuts. Utsatthet. Vi befinner oss i slummen i Bangladeshs huvudstad Dhaka. Vi går på ett slags lapptäcke av bamburör och träbitar över gytta och lera bestående av avföring ifrån djur och människor, överblivna förpackningar och all världens slags skräp, ut till bostäder som består av korrugerad plåt. Varje bostad är ett enkelt rum på mindre än 15 m² där en hel familj på 5-6 barn trängs tillsammans.

I rummet finns i bästa fall en säng att dela på, flera får bo på golvet, där råttor och ohyra far fram under nätterna. Många av barnen hjälper till att försörja familjen genom att plocka skräp på soptippen. Här finns tusentals likadana slumbostäder. Vilken misär! Vilken framtid?

I RUMMET BLAND många kvinnor ser jag en person vars ansikte strålar. Isabel är drygt 25 år och mamma till tre barn. I vår ambition att få barnen bort ifrån soptipporna skapar vi också nya försörjningsmöjligheter för mammorna. Isabel är ivrig att berätta vad möjligheten med att läsa och skriva, tillsammans med att låna pengar till en enkel affärsverksamhet, har gjort för hennes liv. Hon beskriver det som om hon har kommit ut ur en mörk tunnel och mötts av ett ljus. Nu kan Isabel hjälpa sina barn med läxor och utvecklar sin verksamhet med stor självkänsla. På den svarta tavlan i ena änden av lokalen skriver hon sitt namn och en liten kort mening på hennes modersmål bangla. Det lyser vitt mot den svarta bakgrunden.

Bilden i mitt sinne dröjer sig kvar. Det ljusa mot en svart bakgrund. Vår ambition att förflytta människor ifrån misär, det blir en slags vit skrift mot en mycket mörk och svår bakgrund. När jag går vägen tillbaka över samma bräddplattor, fylls mitt hjärta med en övertygelse. Detta är vägen ut ur slummen för de människor vi är med och stöder. Mitt i stanken spirar det av liv.

Johan Lilja

Direktor på Läkarmissionen

Läkarmissionen

• Sedan 1958 har Läkarmissionen arbetat för att förändra framtiden för utsatta människor. Vi förmedlar cirka hundra miljoner kronor till hjälpinsatser i fyra världsdelar med tyngdpunkt på Afrika. Vi samarbetar med

lokala partner inom tre områden: Social omsorg, utbildning och självförsörjning. • Vår vision är att genom effektiva metoder stödja utsatta människors vilja och förmåga att förändra sina livsvillkor.

• Vårt uppdrag är att utifrån ett rättighetsperspektiv bekämpa fattigdom och bidra till hållbar utveckling inom våra huvudområden. Vi vill med information engagera fler för Läkarmissionens vision.

LAGERRENSNING I GÅVOSHOPEN

250:-

Vattenbrunn, Uganda

100:-

Kycklingpaket, Burkina Faso

130:-

Fotboll för flickor, Moçambique

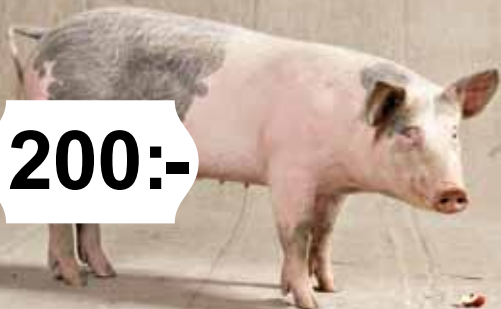
**HJÄLP
NU!**

75:-

Det stora utbildningspaketet

200:-

Grispaket, Nicaragua

50:-

Fruktträd, Moçambique

Behovet av att rensa ett lager har aldrig varit större!

I Läkarmissionens gåvoshop kan du köpa riktiga saker som verkligen gör skillnad. T.ex. ger en gris för 200 kr självförsörjning åt en hel familj i Nicaragua. Läs mer och köp hjälpen direkt på lakarmissionen.se

Läkarmissionen har 90-konto och kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll

Läkarmissionen
Förändrar framtiden för utsatta människor